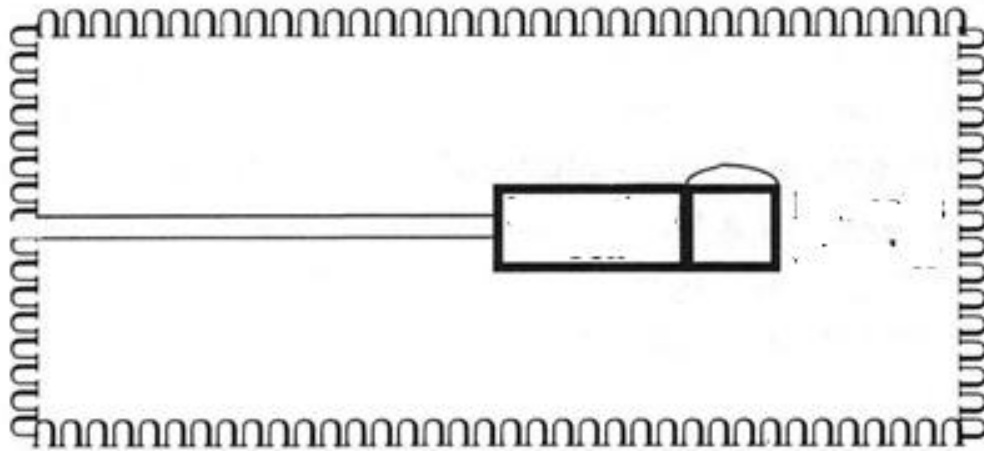

An Archeologist, Rationalist and a Mystic Walk Into a Seder...

Shiur given by
Rabbi Michael Friedman

Source #1:

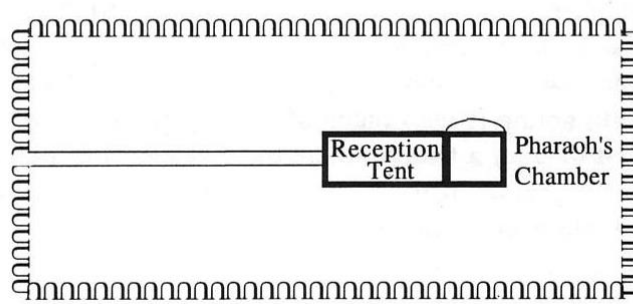

Step One: The Archeologist

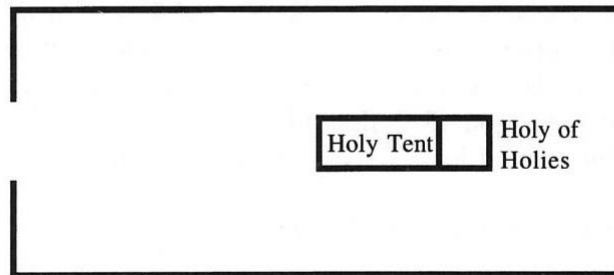
1. Rabbi Joshua Berman, “Was there an Exodus?”

<https://mosaicmagazine.com/essay/history-ideas/2015/03/was-there-an-exodus/>

Battle Compound of Ramesses II

Tabernacle Compound

2. שמות כה:זז

וַעֲשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשָׁכַנְתִּי בְתוֹכָם:

2. Shemot 25:8

Make Me a sanctuary and I will Dwell among them.

What implications does the similarity between the משכן and Pharaoh's battle compound have for our understanding of the מצות?

Step Two: The Rationalist

3. Moreh Nevuchim 2:34

The Bnei Yisrael were commanded to devote themselves to His service; "and to serve him with all your heart" (Devarim 10: 13); "and you shall serve Hashem your God" (Shemot 23: 25); "and you shall serve Him" (Devarim 10: 5). But the custom which was in those days general among all men, and the general mode of worship in which the Bnei Yisrael were brought up, consisted in sacrificing animals in those temples which contained certain images, to bow down to those images, and to burn incense before

them; religious and ascetic persons were in those days the persons that were devoted to the service in the temples erected to the stars, as has been explained by us. It was in accordance with the wisdom and plan of God, as displayed in the whole Creation, that He did not command us to give up and to discontinue all these manners of service; for to obey such a commandment it would have been contrary to the nature of man, who generally cleaves to that to which he is used; it would in those days have made the same impression as a prophet would make at present if he called us to the service of God and told us in His name, that we should not pray to Him, not fast, not seek His help in time of trouble; that we should serve Him in thought, and not by any action. For this reason God allowed these kinds of service to continue; He transferred to His service that which had formerly served as a worship of created beings, and of things imaginary and unreal, and commanded us to serve Him in the same manner: to build unto Him a temple; "And they shall make me a sanctuary" (Shemot 25: 8); to have the altar erected to His name."

How does the Rambam's opinion fit with the findings presented by Rabbi Berman?

Copying who?!

4. רמב"ן על התורה, שמות כה: א

והנה עקר החפץ במשכן הוא מקום מנוחת השכינה שהוא הארון, כמו שאמר (להלן כה כב) ונועדתי לך שם ודברתי אתך מעל הכפרת... וסוד המשכן הוא, שיהיה הכבוד אשר שכן על הר סיני שוכן עליו בנסתר וכמו שנאמר שם (לעיל כד טז) וישכן כבוד ה' על הר סיני, וכתוב (דברים ה כא) הן הראנו ה' אלהינו את כבודו ואת גדלו, כן כתוב במשכן וכבוד ה', מלא את המשכן (להלן מ לד). והזכיר במשכן שני פעמים וכבוד ה' מלא את המשכן, כנגד "את כבודו ואת גדלו"; והיה במשכן תמיד עם ישראל הכבוד שנראה להם בהר סיני. ובבא משה (להלן לד לד) היה אליו הדבור אשר נדבר לו בהר סיני.

4. Ramban Shemot 25:1

The primary Desire for a Mishkan is to have a place for the Resting of the Shechina, which is the Aron and the Kaporet where Hashem Speaks from... The secret of the Mishkan is that the Kavod that Dwelt on Har Sinai would Dwell hidden. The Mishkan is mentioned twice and the Kavod of Hashem Fills the Mishkan. With the Mishkan, there was always the Kavod of Hashem accompanying the Jewish people like was mentioned at Har Sinai. When Moshe would enter, that which was Said to him at Har Sinai was told to him

5. בראשית ד:ד

וְהָבֵל הֵבִיא גַם־הוּא מִבְּכֹרוֹת צֹאנֹו וּמִזֶּזֶל בַּהֶן וַיִּשַׁע יְהוָה אֶל־הָבֵל וְאֶל־מִנְחֹתָו:

6. בראשית ז:י"ז

וַיִּבֶן נֹחַ מִזְבֵּחַ לַה' וַיִּקְחֵם מִכָּל הַבְּהֵמָה הַטְּהוֹרָה וּמִכָּל הָעוֹף הַטְּהוֹר וַיַּעַל עֹלֹת בַּמִּזְבֵּחַ:

What would the Ramban say to Rabbi Berman's findings?
Who would the Rambam attribute to the first קרבנות?

Step Three: The Mystic

9. אור החיים שמות ג:ח

הנה למה שקדם לנו כי עיקר הגלות הוא לברר הניצוצות שנטמעו בני שיערי טומאה וכמו שציינתי דבר זה כמה פעמים בזה ינוח דעת בבי' השאלות כי אם היה מוציאם קודם זה היו מפסידים בירור החלק ההוא, ותדע שעם ה' השיגו בבחינת כללותם הכלול במשה שנתחס בשם עמו השגת מ"ט שיערי בינה, וטעם שלא השיג שער החמישים הוא לצד שאין המושג אלא בהשתדלות המשיג ולצד שישראל לא נכנסו בני שיערי טומאה לברר אותם לא השיגו בחינת הקודש שכנגדו, והובטחנו כי לעתיד לבוא ישפיע בנו אל עליון תורת חיים שבשער החמשים והשגתו הוא באמצעות הגליות ובפרט גלות האחרון אנו משיגים הדבר. וטעם שנסתכנו ישראל במצרים בבירור שער הני', לצד שלא היו בני תורה מה שאין כן דורות האחרונים באמצעות תורתם ישיגו ליכנס לשער הני' ולהוציא בולעו מפיו, ואז ספו תמו בחינת הטומאה. ומעתה כל שהיה ה' מוציא ישראל קודם זמן כל שהוא היו ממעטים הבירור והיו מתמעטים במושג ולזה הוציאם בנקודה האחרונה של מ"ט וקודם שיכנסו לשער הני', והוא אומרם ז"ל וגאלם מיד. (פסחים פ"י מ"ה לג"י הרמב"ם):

9. Ohr HaChaim, Shemot 3:8

In view of our premise that the principal purpose of the exile in Egypt was to salvage the souls which had been contaminated with the 50 levels of impurity at the time the forces of the קליפה "captured" some of the holy souls from Adam when the latter ate from the tree of knowledge (compare our comments on Genesis 49,9), we can understand that if G'd had redeemed the Israelites prematurely this would have aborted the plan to rescue all those lost souls. We have already explained that Moses himself was equated with the Jewish people inasmuch as Moses achieved the 49th level of בינה, intellectual insights, out of a possible total of 50 such levels. The reason that Moses never reached the ultimate level of בינה was that the achievement must parallel the effort expended on achieving the goal in question. Had the Israelites descended to the 50th level of impurity the effort at gaining the 50th level of insights would have been possible. Since Israel was never quite at the bottom of the spiritual levels, the effort to reach the top was of necessity a little less than total. Moses' achievements were directly related to the condition of the Jewish people whom he represented. We have been assured that in the future G'd Himself will influence us by means of the Torah so that we will be able to achieve the fiftieth level of בינה. We will be indebted to the cumulative exile experiences for that eventual achievement. The most important individual factor will be our present and final exile.

One of the reasons the generation of the first exile was not able to attain that level of insight was that they had not yet had the benefit of Torah. Once we shall reach that level of insight we will be able to recapture any holy souls still under the control of the forces of the קליפה, i.e. Satan. At any rate, had G'd led the Jewish people out of Egypt even a single day sooner than He did, the number of souls which had not yet been rescued would have been commensurably greater.

Building a Palace of Torah on the Stones of the Past

אגרות הראיה קלד, הרב אברהם יצחק הכהן קוק

בכלל הנני מוצא לעצמי חובה להעיר את רוחך הטהור, ע"ד הדעות הבאות ע"י המחקרים החדשים, שהם ברובם סותרים את פשטי דברי תורה. דעתי בזה היא, שכל מי שדעותיו ישרות ראוי לו לדעת, שאף שאין כל אמת מוכרחת בכל אותן החדשות, מ"מ אין אנחנו חייבים כלל להכחישן בבירור ולעמד נגדן, מפני שאין זה כלל עיקר של תורה לספר לנו עובדות פשוטות ומעשים שהיו. העיקר הוא התוך, ההסברה הפנימית שבהענינים, וזה יתרומם עוד יותר בכל מקום שנמצא כח סותר, שאנו מתעודדים להתגבר על ידו. עקרם של דברים נאמרו כבר בדברי הראשונים ובראשם במו"נ¹, והיום הננו מוכנים להרחיב את הדברים יותר.

Letters of Rav Kook, 134

Regarding the new investigations, the majority of which contradict the simple understanding of Torah: My opinion in this matter is that everyone whose mind is straight should know that, even if these new ideas are not necessarily true, nevertheless, we do not necessarily need to deny or stand against them. The primary goal of the Torah is not to convey simple stories, but to explain the inner matters. This lifts much more than the power to contradict, and we take pleasure in being strengthened through such. The primary point is already explained in the Rishonim and the Moreh Nevuchim, and today, we are prepared to widen these matters even more .

ובכלל זהו כלל גדול במלחמת הדעות, שכל דעה הבאה לסתור איזה דבר מן התורה, צריכים אנו בתחילה לא דוקא לסתור אותה, כ"א לבנות את ארמון התורה ממעל לה, ובזה הננו מתרוממים על ידה, ובעבור ההתרוממות הזאת הדעות מתגלות, ואח"כ כשאין אנו נלחצים משום דבר, הננו יכולים בלב מלא בטחון להלחם עליה ג"כ. יש ע"ז דוגמאות מוכיחות, אבל קשה לי להאריך, ולחכם לב שכמותך יספיק הקיצור, למען דעת איך לדגול בשם ד' ממעל לכל הרוחות המנשבות, ולהשתמש בכל לטובתנו האמתית, שהיא גם טובת הכל.

The general rule in the war of opinions is that, with any approach that comes to contradict the Torah, we need not necessarily to contradict it, but, rather, to build upon it a palace of Torah. With this we are elevated THROUGH it, and through this elevation, the opinions are revealed. Afterwards, when we are no longer pressured, we are able to sincerely battle them.

In what way are we elevated by our findings? What does it inspire us to do?

